



Biroul permanent al Senatului

Bp. 478. / 17.08.2022.

Biroul permanent al Senatului

L. 582. / 6.09.2022.

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente (b478/30.06.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3496/18.07.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D894/19.07.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și

funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, proiectul are ca scop „creșterea responsabilității aleșilor locali față de nevoile cetățenilor care le-au acordat votul precum și stoparea fenomenului de absenteism și neimplicare în treburile comunității”.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. a) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Precizăm că la Consiliul Legislativ a mai fost transmisă spre avizare o altă propunere legislativă, având ca obiect de reglementare intervenții asupra Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare. Este vorba despre propunerea legislativă înregistrată la Senat sub numărul b472/30.06.2022.

În vederea evitării dezbaterii în paralel în cadrul Parlamentului a mai multor propuneri legislative care vizează același act normativ, precum și pentru adoptarea unor soluții legislative unitare, recomandăm dezbateră concomitentă a acestora.

5. Constatăm că prin proiect se propune ca listele de candidați ai competitorilor electorali să fie alcătuite în ordinea alfabetică, iar rezultatele obținute de fiecare competitor electoral într-o circumscripție să se determine prin însumarea voturilor valabil exprimate obținute de candidații propuși de aceștia, urmând ca atribuirea mandatelor care revin fiecărui competitor electoral să se facă în ordinea descrescătoare a voturilor obținute de fiecare candidat.

Or, prin modificările propuse referitoare la stabilirea rezultatelor alegerilor și la atribuirea mandatelor, proiectul ar putea aduce atingere dispozițiilor art. 36 și 37 din Constituție, referitoare la dreptul de vot și dreptul de a fi ales, prin aceea că ar atribui mandate unor candidați pe baza voturilor obținute de alți candidați, nu pe baza voturilor obținute de aceștia.

Astfel, presupunând că într-o circumscripție electorală de 10 locuri au fost exprimate 100.000 de voturi valabile, putem avea următoarea situație ipotetică:

nr.crt.	competitor	voturi	mandate
1	PARTIDUL A	50000	5
	<i>candidat A1</i>	<i>25000</i>	<i>1</i>
	<i>candidat A2</i>	<i>20000</i>	<i>1</i>
	<i>candidat A3</i>	<i>3000</i>	<i>1</i>
	<i>candidat A4</i>	<i>1500</i>	<i>1</i>
	<i>candidat A5</i>	<i>500</i>	<i>1</i>
2	PARTIDUL B	30000	3
	<i>candidat B1</i>	<i>8000</i>	<i>1</i>
	<i>candidat B2</i>	<i>7000</i>	<i>1</i>
	<i>candidat B3</i>	<i>6000</i>	<i>1</i>
	<i>candidat B4</i>	<i>5000</i>	<i>0</i>
	<i>candidat B5</i>	<i>4000</i>	<i>0</i>
3	PARTIDUL C	10000	1
	<i>candidat C1</i>	<i>4500</i>	<i>1</i>
	<i>candidat C2</i>	<i>4000</i>	<i>0</i>
	<i>candidat C3</i>	<i>1000</i>	<i>0</i>
	<i>candidat C4</i>	<i>300</i>	<i>0</i>
	<i>candidat C5</i>	<i>200</i>	<i>0</i>
4	PARTIDUL D	10000	1
	<i>candidat D1</i>	<i>2500</i>	<i>0</i>
	<i>candidat D2</i>	<i>2000</i>	<i>0</i>
	<i>candidat D3</i>	<i>2000</i>	<i>0</i>
	<i>candidat D4</i>	<i>2000</i>	<i>0</i>
	<i>candidat D5</i>	<i>1500</i>	<i>0</i>
	TOTAL	100000	10

Se observă că partidul A, care, prin însumarea voturilor obținute de candidații săi, obține 50.000 de voturi, adică 50% din voturile valabil exprimate, va primi 5 dintre cele 10 mandate alocate circumscripției electorale. Așadar, candidatul A5 va putea obține mandat cu doar 500 de voturi. În schimb, candidații B4 și B5, cu câte 5000, respectiv 4000 de voturi acordate, nu vor obține mandate întrucât partidul B, pe listele căruia au candidat, are dreptul la 3 mandate din cele 10 alocate circumscripției, mandate care vor fi atribuite candidaților B1, B2 și B3. Situația este asemănătoare și în cazul candidatului C2 care, deși a obținut 4000 de voturi, nu poate primi mandat deoarece singurul mandat alocat partidului C va fi acordat candidatului C1. Pe de altă parte, candidatul D1, cu 2500 de voturi obținute, așadar mai puține decât cele obținute de candidații B4, B5 și C2, va primi singurul mandat care îi revine partidului D, întrucât a obținut cele mai multe voturi dintre candidații acestui partid.

O altă situație ipotetică este aceea în care unii dintre candidați nu primesc niciun vot, astfel încât numărul de mandate care revin unui competitor electoral ar putea fi mai mare decât numărul de candidați care obțin voturi înscrși pe lista respectivului competitor. În această situație, constatăm că proiectul este lacunar întrucât nu prevede care va fi ordinea atribuirii mandatelor.

Față de cele de mai sus, recomandăm reanalizarea proiectului.

6. La pct. 2, semnalăm că textul propus pentru art. 61 alin. (6) teza a doua nu mai reglementează și numerotarea patruleterelor în care sunt înscrși competitorii electorali, astfel că textul nu se mai corelează cu dispozițiile art. 61 alin. (2) și (3) din actul normativ de bază, referitoare la stabilirea ordinii imprimării pe buletinele de vot a acestor competitori.

Se impune reanalizarea și reformularea textului în vederea corelării cu dispozițiile menționate.

7. La pct. 4, semnalăm că textul propus pentru art. 94 alin. (1) teza a doua trebuie reformulat întrucât candidații independenți nu propun liste de candidați.

8. La pct. 7, semnalăm că în structura art. 95 alin. (1) din actul normativ de bază nu există litere. Este necesară, de aceea, reanalizarea textului propus.

În situația în care s-a dorit o intervenție asupra art. 95 alin. (2) lit. h), menționăm că textul propus nu s-ar integra armonios în cuprinsul alineatului respectiv și ar afecta mecanismul de stabilire a rezultatelor.

Apreciem că art. 95 alin. (2) lit. h) ar trebui să prevadă în continuare numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare listă de candidați și candidat independent, însă această rubrică din procesul-verbal ar trebui să cuprindă subrubrici în care să se menționeze numărul de voturi valabil exprimate obținute de fiecare candidat înscris într-o listă de candidați.

9. Față de cele de mai sus, întrucât proiectul conține dispoziții lipsite de claritate și precizie, iar soluțiile legislative preconizate nu sunt pe deplin acoperitoare pentru diferitele ipoteze care ar putea să apară în aplicarea actului normativ, contrar normelor de tehnică legislativă, acesta este susceptibil de încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, referitoare la respectarea legii.

În acest sens, Curtea Constituțională a reținut în repetate rânduri în jurisprudența sa, de exemplu, prin **Decizia nr. 448/2013**, că, *„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea a constatat că prin reglementarea acestora au fost impuse o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară.”*.

*

* *

În concluzie, având în vedere cele de mai sus, prezentul proiect nu poate fi promovat.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 937/11.08.2022

EVENIMENTE SUFERITE de actul ...

L. nr. 208/2015

M. Of. nr. 553/24 iul. 2015

Lege privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

- ¹ promulgată prin **D. nr. 660/2015** **M. Of. nr. 553/24 iul. 2015**
 Decret pentru promulgarea Legii privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
- ² modificări prin **L. nr. 288/2015** **M. Of. nr. 866/19 nov. 2015** *modifică art. 33 alin. (4) și (5), art. 49 alin. (3), art. 60 alin. (1), art. 84 alin. (4) lit. a), art. 96 alin. (1) lit. a) b), f) și g); introduce alin. (1_1) și (1_2), alin. (2_1) la art. 95*

Lege privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
- ³ rectificare **M. Of. nr. 553/22 iul. 2016** *rectifică anexa nr. 2*

RECTIFICARE
- ⁴ modificări prin **O.U.G. nr. 47/2016** **M. Of. nr. 685/5 sep. 2016** *modifică art. 42 alin. (2)*

Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și pentru modificarea Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
- aprobată cu modificări prin **L. nr. 51/2018** **M. Of. nr. 205/7 mar. 2018**
- ⁵ modificări prin **L. nr. 153/2017** **M. Of. nr. 492/28 iun. 2017** *abrogă art. 101 alin. (10)*

Lege-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice
- ⁶ modificări prin **L. nr. 51/2018** **M. Of. nr. 205/7 mar. 2018** *modifică art. 42 alin. (2), art. 93 alin. (2) lit. a), art. 93 alin. (2) lit. b) și art. 95 alin. (2) lit. a); introduce lit. a3) la art. 93 alin. (2), lit. b3) la art. 93 alin. (2), lit. a3) la art. 95 alin. (2), lit. b3) la art. 95 alin. (2), liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. a) și liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. b)*

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2016 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
- ⁷ completat prin **O.U.G. nr. 29/2019** **M. Of. nr. 358/8 mai 2019** *introduce art. 22_1*

Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019

8 modificări prin	L. nr. 148/2019 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală	M. Of. nr. 617/25 iul. 2019	<i>modifică art. 16 alin. (6), (8) și (9), art. 23, art. 42 alin. (2), art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (5), art. 103 alin. (1) lit. r), art. 120; introduce art. 9_1, art. 102_1 și art. 102_2, alin. (5) -(11) la art. 110</i>
9 modificări prin	O.U.G. nr. 64/2019 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019	M. Of. nr. 746/12 sep. 2019	<i>modifică art. 23 alin. (5) și (7) și art. 110 alin. (9)</i>
10 modificări prin	O.U.G. nr. 26/2020 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate	M. Of. nr. 118/14 feb. 2020	<i>modifică art. 5 alin. (7), art. 6 alin. (1), art. 7, art. 10, art. 11 alin. (1), art. 12 alin. (1) lit. c), i) și j), art. 13 alin. (1), (6) și (9), art. 15 alin. (1), (2) și (3), art. 16, art. 17, art. 18 lit. d) și j), art. 42 alin. (5), art. 49 alin. (3), art. 51, art. 54 alin. (1)-(3), art. 58 alin. (1), art. 59 alin. (1) și (2), art. 83, art. 84, art. 88, art. 93 alin. (2), art. 95 alin. (2), art. 98 lit. h), art. 99 alin. (1) și (2), art. 103 lit. q)-u), art. 109, art. 110 alin. (5), (8), și (9) și anexa nr. 1; introduce alin. (1_1) la art. 6, art. 6_1, art. 7_1, art. 7_2, alin. (1_1) la art. 8, alin. (11) la art. 11, art. 18_1, lit. f) la art. 24, alin. (12_1) la art. 52, alin. (8) la art. 54, art. 54_1, art. 54_2, alin. (1_1) la art. 58, alin. (2_1) la art. 59, alin. (1_1) la art. 62, alin. (3_1) la art. 63, art. 82_1, alin. (10_1) la art. 85, art. 92_1, art. 103_1; abrogă art. 42 alin. (6), art. 96 alin. (1) lit. a), art. 98 lit. t), art. 102_1 alin. (4) și art. 105-107</i>
11 modificări prin	D.C.C. nr. 150/2020 Decizia nr. 150 din 12 martie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2020 privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate	M. Of. nr. 215/17 mar. 2020	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile O.U.G. nr. 26/2020 (termenul se împlinește la data de 30 aprilie 2020), după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
12 modificări prin	L. nr. 91/2020 Lege privind modificarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente	M. Of. nr. 551/25 iun. 2020	<i>modifică art. 11 alin. (2) - (7), art. 13 alin. (1), (5) și (7), art. 15 alin. (1), art. 61 alin. (2), art. 68 alin. (1) - (3); abrogă art. 118 alin. (2)</i>

- ¹³ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 418/2020 M. Of. nr. 612/13 iul. 2020
 Decizia nr. 418 din 18 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) lit. e), ale art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, precum și ale art. 118 alin. (2) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
sintagma „care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului” din cuprinsul art. 118 alin. (2)
- ¹⁴ modificări prin L. nr. 202/2020 M. Of. nr. 849/16 sep. 2020
 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală
modifică art. 6 alin. (1), art. 11 alin. (3) și (4), art. 13 alin. (1), (5), (7) și (9), art. 15 alin. (1) și (5), art. 17, art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (3) lit. a) și alin. (5) și (6), art. 53 alin. (2), art. 54 alin. (1) - (3) și (5), art. 61 alin. (2) lit. a), art. 63 alin. (1) și (3), art. 68 alin. (3), art. 88, art. 102 alin. (1), art. 103 alin. (1) lit. b) - e) și q) - u), art. 113, modifică și înlocuiește anexa nr. 2; introduce alin. (1_1) la art. 6, alin. (1_1) la art. 15, art. 56_1, art. 82_1, art. 92_1, alin. (11_1) la art. 101, alin. (1_1) - (1_3) și alin. (10) - (16) la art. 102, art. 103_1, alin. (1_1) la art. 109, art. 109_1, art. 118_1; abrogă art. 42 alin. (6), art. 102_1 alin. (4)
- ¹⁵ modificări prin L. nr. 156/2022 M. Of. nr. 515/25 mai 2022
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
modifică art. 102 alin. (8) și (10); abrogă art. 102 alin. (3) și (11) - (15)